

239 § Kriisiavustuksen myöntäminen Kirkon Ulkomaanavulle hätäavuksi Haitin maanjäristyksen uhreille, sekä kriisiavun myöntäminen hätäavuksi Afganistanin pakolaistyölle

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkoneuvosto päättää

- 1) Myöntää 50.000€, kriisiapua Haitin maanjäristyksen johdosta Kirkon ulkomaanavulle
- 2) Myöntää 10.000€ Turvapaikanhakijoiden tuki ry/Osaksi-hanke afganistanilaisten tukitoimiin
- 3) Myöntää 10.000€ Pakolaisneuvonnalle afganistanilaisten tukitoimiin
- 4) Myöntää 15.000€ Afganistanissa Lääkärit ilman rajoja työhön
- 5) Myöntää 15.000€ Unicefin hätäapukeräykseen Afganistanin lasten auttamiseen
- 6) Avustukset merkitään kustannuspaikalle 394270001 Yhteisen kirkkoneuvoston kohdennetut avustukset
- 7) Merkitä tiedoksi, että muihin Afganistanin kriisin avustuksiin palataan seuraavassa kokouksessa, tai kun tilanne on selkiintynyt
- 8) että pöytäkirja tarkastetaan tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Käsittely

Pöydille oli jaettu kokousmateriaali liitteineen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Selostus

Afganistanin turvallisuustilanne on heikentynyt entisestään ja väkivaltaisuudet ovat levinneet laajalti. Turvallisuustilanne maassa on ennalta-arvaamaton ja muuttuu nopeasti. Tilanne on kriittinen tai heikko koko maassa, eikä väkivallan ja konfliktin uhka ole poissuljettua missään.

Seurakuntayhtymän taholta ollaan nyt aktiivisesti yhteydessä viranomaisiin ja seurataan tarkasti tilannekuvan kehittymistä. Miten ja milloin Afganistanin tilanne vaikuttaa Suomeen, on erittäin vaikea arvioida. Yleisesti nähdään, että pakolaisia lähtee liikkeelle nyt lähimaihien. Yksistään Pakistaniin on arvioiden mukaan saapunut jo yli miljoona afgaania hakemaan turvaa. Eurooppaan ja tänne pohjoisosaan vaikutukset tulevat viiveellä. Euroopan Unionin toimet ovat vielä valmistelussa, mutta

vuoden 2015 turvapaikkahakijoiden kokemusten pohjalta pyritään varmasti parempaan koordinaatioon.

Suomen kohdalla on todennäköistä, että pääsemme seuraamaan ensimmäisiä liikkeitä Euroopassa johonkin muuhun maahan ennen kuin mahdolliset pakolaisten tulemiset jatkavat matkaa edelleen Suomeen. Tosin on hyvä huomata, että Afgaaniyhteisö meillä Suomessa on merkittävä mikä varmasti lisää vähintään tulohalukkuutta Suomeen. Suomeen vaikuttaa myös Valko-Venäjän tilanne. Migrin arvion mukaan Valko-Venäjän suunnalta on odotettavissa siirtymisiä edelleen myös Suomeen.

Poikkeuksellisen tilanteen vuoksi ehdotetaan, että yhteinen kirkkoneuvosto käsittelee avustukset ylimääräisenä asiana.

Afganistanin tilanteen auttaminen seurakuntayhtymän oman toiminnan ja omien yhteistyökumppaneiden kautta

Seurakuntayhtymällä on oma projekti, Mosaiikki, joka tukee paperittomia Helsingissä. Projektin kautta on myös mahdollista tukea afganistanilaisia. Valmistelussa on haluttu varmistaa projektin toimintamahdollisuudet.

Seurakuntayhtymän yhteistyökumppaneista Suomen lähetysseura (SLS) toimii Pakistanin alueella ACT-allianssin kautta. Niiden tietojen mukaan mitä on saatu, on Pakistan sulkenut luoteisrajansa. Niinpä mm. Peshawar on oletettavasti yksi niistä kaupungeista, joka tulee kohtaamaan afgaanipakolaisten tuoman haasteen.

Lähetysseuraan ei toistaiseksi ole kuitenkaan saapunut ACT-allianssilta avunpyyntöä koskien afgaanipakolaisten auttamista Pakistanissa. Lähetysseura seuraa tilannetta. Suurella todennäköisyydellä SLS:ta tulee avustuspyyntö lähiviikkoina. Helsingin seurakuntayhtymällä on tuolloin valmius miettiä avustuspäätöstä. Myös Kirkon ulkomaanapu, osana ACTin verkostoa, kartoittaa pohjoismaisten ACT-kumppaneiden kanssa mahdollisuuksia afgaanien auttamiseksi.

Afgaanien auttaminen Suomessa toimivien yhteistyöjärjestöjen kanssa

Suomessa toimii järjestöjä, jotka tukevat maahanmuuttajia ja pakolaisia. Näiden kautta on mahdollista tukea puhelinneuvontaa afganistanilaisille liittyen eri oleskelulupaprosesseihin sekä muihin heille suunnattuihin palveluihin. Erityisesti pitkään jäissä olleet perheenyhdistämiset aiheuttavat suurta huolta afganistanilaisissa, joiden perhe on edelleen kriisin keskellä. Vaikka emme voi muuttaa lupaprosesseja tai taata turvallista poistumista Afganistanista, voimme antaa oikea-aikaista tietoa ja tukea ihmisille hädän hetkellä.

Turvapaikanhakijoiden tuki ry tukee turvapaikanhakijoita ja muita Suomeen muuttaneita elämän tärkeissä taitekohdissa. Osaksi-toiminta neuvoo esimerkiksi oleskelulupa-asioissa ja ohjaa oikeiden palveluiden pii-

riin. Osaksi-toiminnasta saa myös psykososiaalista terapeutista keskustelutukea. Turvapaikanhakijoiden tuki ry perustaisi myönnettävällä avustuksella Afgaaneja varten auttavan ja neuvoa-antavan puhelimen.

Pakolaisneuvonta tarjoaa maksutonta ulkomaalaisoikeuteen erikoistuneen lakimiehen neuvontaa joka arkipäivä sekä paperittomien lakineuvontaa. Pakolaisneuvonnan työssä on tällä hetkellä heidän asiakkaitaan ja yhteydenotoista Afganistaniin liittyviä asioita valtaosa ja ne ovat heidän mukaansa valtavasti lisääntynyt nyt näinä aikoina.

Afganistanilaisten auttaminen yleishyödyllisten paikalla toimivien järjestöjen kautta

Helsingin seurakuntayhtymän viralliset yhteistyökumppanit suunnittelevat ja valmistautuvat toimimaan afganistanilaisten tueksi pakolaisleireillä, lähialueilla ja itse Afganistanissa. Maassa toimii tällä hetkellä vaikeasta tilanteesta huolimatta yleisesti tunnettuja eri järjestöjä, kuten esimerkiksi Punainen Risti/Puolikuu, Lääkärit ilman Rajoja, UN Woman, Unicef ja Pelastakaa lapset.

Helsingin seurakuntayhtymä kohdentaa diakonista tukea erityisesti hädänalaisimpien auttamiseen ja pyrkii eri tilanteissa menemään sinne mihin muut eivät mene.

Afganistanin tilanteen takia on mahdollista tukea maassa nyt toimivia järjestöjä heidän tärkeän työn tukemisella. Hädänalaisimpina voidaan pitää vakavasti sairaita sekä lapsia, jotka elävät vakavan kriisitilanteen keskellä.

Lääkärit ilman rajoja jatkavat työtä Afganistanissa. He keskittyvät Afganistanissa traumahoitoon sekä äiti- ja lapsiterveyteen. Koska synnytykset, eivätkä kiireelliset sairastapaukset pysähdy sodassa, työ jatkuu ja tarvitsee tukea. Lääkärit ilman rajoja työskentelevät tällä hetkellä Heratissa, Kandaharissa, Khostissa, Kunduzissa ja Lashkar Gahissa. He hoitavat luodeista ja pommeista vahingoittuneita, sekä palovammoja saaneita ja auto-onnettomuuksissa loukkaantuneita. Viime viikon taistelut ovat tarkoittaneet lisää potilaita esimerkiksi traumasairaalassa Kunduzissa.

Suomen UNICEF on käynnistänyt tällä viikolla hätäapukeräyksen Afganistanin lasten hyväksi. Tällä hetkellä yli 18 miljoonaa afgaania – joista 10 miljoonaa on lapsia – on humanitaarisen avun tarpeessa. UNICEF ilmoittaa, ettei jätä Afganistanin lapsia hätään, vaan pysyvät maassa. UNICEFin työ Afganistanissa keskittyy nyt hätäavun tarjoamiseen. Järjestö toimittaa mm. puhdasta vettä, ravintoa ja terveystalvuita maan sisäisten pakolaisten leireille. Leireille on myös perustettu lapsiystävällisiä tiloja ja rokotuspaikkoja. Veden saantia turvataan kuivuudesta kärsivillä alueilla. Arvioiden mukaan noin puoli miljoonaa ihmistä on joutunut jättämään kotinsa kriisin vuoksi.

Haitin maanjärjestyksen aiheuttama katastrofi

Samaan aikaan kun Afganistan kriisi on kaikkien tiedossa, on Haitissa erittäin vakava tilanne. Haitissa lauantaina 14.8. tapahtunut voimakkuudeltaan 7,2 magnitudin maanjäristys on aiheuttanut köyhän maan eteläosissa valtavaa tuhoa. Maanjäristys on romahduttanut rakennuksia ja katkonut liikenneyhteyksiä. Yli 30 000 ihmisen arvioidaan jääneen kodittomiksi. Kouluja ja kirkkoja on tuhoutunut. Sairaaloilla on pulaa tarvikkeista.

Kirkon Ulkomaanavulta on tullut avustusanomus.

Kirkon Ulkomaanapu on käynnistänyt katastrofikeräyksen Haitin katastrofin uhrien tukemiseksi ja hakee Helsingin seurakuntayhtymältä avustusta 50 000€.

Liitteet

- 1 Hätäapuvetoamus Haiti2021 HSRKY
- 2 Afganistan 2021_Helsingin yhteinen seurakuntaneuvosto
- 3 UNICEF Afganistanissa 2021
- 4 Neuvontapalvelu Afganistanin tilanteeseen liittyen Osaksi-hanke
- 5 Liite 2 - Tietoa Pakolaisneuvonnan toiminnasta 2020
- 6 Liite 3 - Pakolaisneuvonnan Afganistan-kannanotto 17082021
- 7 Vetoamus Pakolaisneuvonnan tukemiseksi

